

и жи шестый прѣди календы-шы на Марша; по латинскы го казвали bis-sex, а оттука излѣзла дума bissectil или *высокосна*. Сега надтуреный день ся притуря на края на мѣсяць Февруарія, кой-то въ просты-ты години дръжи по 28 дни а въ высокосны-ты по 29 дни.

2. ГРЕГОРИАНСКИЙ КАЛЕНДАРЪ.

И Юлианский календаръ не былъ твердѣ правъ; това ся познало слѣдъ много врѣмя, кога съглядали че пролѣтно-то равноденствіе ся помѣстило та намѣсто да бжде на 24-й отъ Марта, както было нарядено по Юлианский календаръ, зело да става на 21-й, както было заблѣжено въ 325 л. на пръвый Вселенский Съборъ у Никея, а испослѣ еще повече бѣгало та достигнжло да става дори на 11-й а сега е слѣзло на 9-й Марта. Това дало причинж да ся помысли за оправѣж-тж на Календара; въ XVI-й вѣкѣ, астрономи-ти измѣрили, прѣсмѣтнжли и намѣрили, че истинска-та слънчева година е отъ 365 дни, 5 часове, 48 минуты и 48 секунды, сирѣчь близу 11 минуты по-малка, отъ колко-то ѣ бронли по Юлианский календаръ. Ще каже, че всякж годинж ся надтуряло 11 минуты повече, а тыя 11 минуты въ 130 години давали 1 день авъ 400 години давали 3 дни и 3 ч. И така като ся надтуряли всякы 400 години по 3 дни и 3 часове, достигнжло та въ шестнадесято-то столѣтіе пролѣтно-то равноденствіе ставало на 11-й отъ Марта. Тогавашный папа Григорій XIII, въ 1582 г., за да ся оправѣ календаръ-тѣ, казалъ да ся оттуряють надтурени-ти до тогава 10 дни; а за да стане това заржчяль да прѣскочатъ 10 дни та отъ 5-й Октомврія онжж годинж да земжть да броятъ 15-й, 16-й, 17-й и пр. намѣсто 5-й, 6-й, 7-й и пр. Така като прѣскочили 10 дни докарали равноденствіе-то пакъ на 21-й Марта, и за напрѣдъ оставили година-та гражданскы да ся брон пакъ отъ 365 дни и 6 часове. А за да не стане изново бръконія отъ 11-тѣ минуты, нарядили и за напрѣдъ да ся изврѣлятъ по три дни прѣзъ всякы 400 години. Тыя три дни изврѣгать така: прѣзъ три тѣ столѣтія отъ всякы 400 години, крайны-ты высокосны правять на просты години а на четверто-то столѣтіе крайнж-тж высокоснж оставяють пакъ высокоснж. За да ся знае пакъ на кон именно столѣтія крайны-ты высокосны да ся правяють